

Kansallisen PID-politiikkatyön esittely

Jyrki Ilva (jyrki.ilva@helsinki.fi)

PID-verkoston kokous, 4.2.2025

PID-politiikan taustaa

- [Pysyvät tunnisteet julkisessa hallinnossa -selvitys ja suositukset 2018](#)
- [Pysyvien tunnisteiden kansallinen tiekartta 2023](#)
  - Tiekartassa ehdotettiin kansallista organisoitumista työryhmäksi, joka koordinoisi pysyvien tunnisteiden käyttöä ja hallintaa sekä tuottaisi Suomelle yhteisen linjauksen pysyvien tunnisteiden käytöstä.
  - "PID-verkoston tulee laatia ja ylläpitää suosituksia siitä, mitä tunnisteita käytetään eri objekteille ja käyttökonteksteihin liittyen."
  - "Politiikassa huomioidaan eri toimijat ja heidän roolinsa "

Kansallinen pysyvien tunnisteiden työryhmä

- [Kansallinen pysyvien tunnisteiden työryhmä](#) aloitti toimintansa vuosi sitten
  - Tavoitteena oli saada kokoon ryhmä, joka edustaisi laajasti erilaisia organisaatioita
  - Ryhmässä mukana yhteensä 20 organisaatioiden nimeämää edustajaa
- Ensimmäisenä tavoitteena kansallisen PID-politiikan valmistelu
  - Työryhmän alle perustettu pienempi [kansallisen PID-politiikan valmisteluryhmä](#)
  - [Työ vielä luonnosvaiheessa](#)
  - Valmistelun yhteydessä tutustuttu muiden maiden ja muiden toimijoiden PID-linjauksiin

PID-politiikan lähtökohdat

- Dokumentin luonne: politiikka, linjaus, strategia, suositus?
  - Muissa maissa puhuttu yleisimmin kansallisesta PID-strategiasta ja sitä toteuttavasta tiekartasta, tai PID-suosituksista.
  - Meillä on tiekartta jo ennestään
  - Riittääkö työryhmän mandaatti politiikan tekemiseen, vai onko kyseessä pikemminkin suositus?

Politiikan tavoitteita

- Hyötyjen lisäksi esiin pyritään nostamaan myös velvoitteita
  - Suosituksissa huomioidaan molemmat
  - "Hyvin hallinnoitujen pysyvien tunnisteiden (PID) avulla objekti on aina löydettävissä, eriteltävissä, tunnistettavissa ja jäljitettävissä." (PID-tiekartta)
- Pysyvillä tunnisteilla on keskeinen rooli koneluettavan tiedon tarjoamisessa ja FAIR-periaatteissa:
  - Viranomaisia velvoitetaan tarjoamaan tietoja koneluettavassa muodossa rajapintojen kautta (Tiedonhallintalaki).
  - Tutkimusrahoittajat edellyttävät FAIR-periaatteiden huomioimista (ja pysyvät tunnisteet ovat tässä keskeisiä)

Kohderyhmä ja soveltamisalue

- Kohderyhmä: Ensisijaisesti asiantuntijat
- Soveltamisalue: Tutkimussektori, kirjastot, arkistot, museot, mahdollisuuksien mukaan myös julkishallinto
  - Tarvittaessa aluetta voidaan laajentaa myöhemmin
  - Muiden maiden tähänastisissa kansallisissa PID-strategioissa keskitytty yleensä pelkästään tutkimussektoriin
- PID-määritelmä: Toiminnalliset tunnisteet vs. muut tunnisteet?
- Dokumenttiin tulossa sekä yleisiä periaatteita, että eri käyttötapauksiin liittyviä ohjeita ja suosituksia
  - Nämä voivat olla sektori- ja/tai tunnistekohtaisia
  - Yleiset periaatteet johdettu kansainvälisistä suosituksista, esim. [EOSC PID Policy](#) tai [Europeana Data Space PID Policy](#)

Mukaan politiikan valmisteluun?

- Valmisteluryhmään voidaan ottaa mukaan uusia ihmisiä eri sektoreilta
  - Erityisesti käyttötapauksiin liittyen kaivataan lisää asiantuntemusta
- Tavoitteena myös PID-verkoston ja muidenkin sidosryhmien osallistaminen politiikan viimeistelyyn
  - Luvassa työpajoja ja kommentointimahdollisuuksia

www.kansalliskirjasto.fi